

Четиредесет мъченици запазена и до сега, заедно съ надписа за неговитѣ подвизи, както ще видимъ по-нататкъ. Споменъ се и по-горѣ, че столичний градъ Търново билъ подобренъ и възвишенъ отъ Царя Асеня II-й. И неможеше да бжде друго-яче, защото отъ Велико-Търново се е управлявало Великото Българско Царство, съ обширнитѣ граници, описани по-напрѣдъ.

Мирътъ, който царувалъ въ българскитѣ земи при Асѣня II-й, бърже повдигналъ търговията. На Дубровничанитѣ Асѣнь подарилъ голѣми привилегии, споредъ които тѣ можели безпрѣпятственно да ходятъ, да продаватъ и купуватъ като „най-вѣрни и любими гости на моето господарство“. Дълго врѣме Дубровничанетѣ си спомнѣвали за „вѣрното приятелство на високопрославения Царъ Ивана Асеня“.

Развилъ се така сѣщо и черковний животъ. Манастиритѣ получили отъ Асѣня II-й голѣми дарове. Така, били надарени Рилский и Святогорскитѣ манастири Лавра и Протатонъ, а особено българский манастиръ Зографъ. Последователитѣ на различнитѣ вѣроисповѣдания — и православни и католици и богомили — живѣли свободно въ Асѣнѣвото царство. За Асенѣвата търпимостъ по отношение къмъ Богомилитѣ, папата се оплаквалъ въ писмото си до Унгарския Кралъ. При Асеня II-й, независимостта на Търновската черква била призната и отъ Гръцитѣ.

Слѣдъ сполучливия исходъ на войната между България и Унгария, която война била водена на Трансилванската граница и около Бѣлградъ и Браничево, Асѣнь се обърналъ заедно съ Ватаса противъ цариградскитѣ Латини. Войната открилъ Ватасъ прѣзъ 1235 год. чрѣзъ отнеманието на Гелиболъ отъ Венецианетѣ. Асѣнь и Ватасъ, заедно съ женитѣ си, се срѣщали въ завоевания градъ. Слѣдъ това била отпразднувана на азиатския брѣгъ, въ Лампакъ, годявката на петнадесетъ годишния Ватасовъ синъ Тодора съ десетъ годишната Асѣнѣва дъщеря Елена. Тамъ е била призната и независимостта на Търновската черква отъ византийския патриархъ Германа, съ съгласието на Иерусалимский, Антиохийский и Александрийский патриарси, и Търновский архиепископъ Иоакимъ, въ присѣдствието на много грѣцки и български епископи и монаси, билъ повишенъ тържественно въ патриархъ.